

ПУСТОВІТ Олександр Юрійович

кандидат юридичних наук, докторант Національного університету
біоресурсів і природокористування України

(м. Київ, Україна)

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЕКСПОРТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Забезпечення безпеки експорту сільськогосподарської продукції є однією з ключових передумов ефективного функціонування аграрного сектору України в умовах глобалізації та інтеграції до світових ринків. У сучасних умовах, коли Україна активно розвиває міжнародні торговельні зв'язки, особливо важливо створити ефективну систему державного контролю за якістю та безпечністю продукції, що експортується. Це не лише гарантує дотримання внутрішніх та міжнародних стандартів, а й формує позитивний імідж держави як надійного партнера на зовнішніх ринках.

Ключову роль у цьому процесі відіграють органи державного управління, на які покладено завдання із нагляду, контролю, регулювання та координації експорту сільськогосподарської продукції. Одним із центральних органів є Міністерство аграрної політики та продовольства України (Мінагрополітики) [1], яке здійснює нормативне регулювання аграрної політики, координує діяльність інших органів виконавчої влади та відповідає за реалізацію державної політики у сфері аграрного виробництва та експорту. Міністерство бере участь у формуванні технічної політики щодо якості продукції, розробляє відповідні програми підтримки експортерів, а також забезпечує міжвідомчу координацію з митними та контролюючими органами. Одним із напрямів діяльності міністерства є підтримка виробників у впровадженні міжнародних стандартів, таких як HACCP, GlobalG.A.P., ISO, що дозволяє українським товарам виходити на нові ринки.

Значне значення має також Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба) [2]. Вона забезпечує державний контроль у сферах санітарного та фітосанітарного нагляду, ветеринарної медицини, карантину рослин, а також сертифікації продукції, що підлягає експорту. Діяльність Держпродспоживслужби особливо важлива, оскільки вона є компетентним органом у взаємодії з країнами-імпортерами, зокрема в питаннях визнання еквівалентності стандартів, інспекцій та процедур сертифікації. Саме вона видає ветеринарні, фітосанітарні та інші документи, необхідні для перетину кордону сільськогосподарською продукцією.

При цьому орган працює у тісному зв'язку з митними органами – Державною митною службою, яка забезпечує контроль за переміщенням товарів через митний кордон, дотриманням експортних обмежень і правил. Координація між цими інституціями є важливою умовою ефективної реалізації експортної політики. Одночасно Мінагрополітики здійснює аналітичну та прогностичну діяльність, пов'язану з експортним потенціалом, розробляє галузеві стратегії та проводить переговори на міжнародному рівні щодо відкриття нових ринків збуту для української продукції.

У сфері правового регулювання ключовими є положення Законів України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» [3] та «Про безпечність та якість харчових продуктів». [4] Ці закони закріплюють вимоги до виробників, процедури контролю та відповідальність за порушення норм. Водночас важливим інструментом забезпечення безпеки аграрного експорту є застосування міжнародних стандартів, таких як вимоги СОТ щодо санітарних і фітосанітарних заходів (SPS) та регламенти ЄС щодо сертифікації органічної продукції.

Особливу роль у забезпеченні високого рівня якості експортованої продукції відіграє участь України у міжнародних ініціативах. Наприклад,

підписання Угоди про асоціацію з ЄС передбачає імплементацію європейських стандартів безпечності харчових продуктів. Це зумовило зміну підходів до контролю за продукцією, удосконалення процедур сертифікації, а також розвиток національної системи простежуваності товарів — від виробника до кінцевого споживача.

Важливим викликом у сфері безпеки експорту залишається низький рівень технічної модернізації на окремих підприємствах, що виробляють продукцію для експорту. Часто виробники стикаються з труднощами при проходженні міжнародної сертифікації, що може бути пов'язано з недостатньою поінформованістю або фінансовими обмеженнями. Саме тому держава реалізує програми підтримки експортерів, зокрема шляхом надання консультацій, навчань, спрощення процедур сертифікації та цифровізації державних послуг. Мінагрополітики у цьому аспекті відіграє важливу роль у залученні міжнародної технічної допомоги та координації проєктів, спрямованих на розвиток експортного потенціалу аграрного сектору.

У підсумку, ефективне функціонування системи державного управління у сфері безпеки експорту сільськогосподарської продукції залежить від належної координації між органами влади, нормативно-правового забезпечення, адаптації до міжнародних стандартів, технічного супроводу виробників та прозорості взаємодії з бізнесом. Подальший розвиток цієї системи має орієнтуватися на інтеграцію цифрових технологій, автоматизацію процесів сертифікації та посилення міжнародної співпраці.

Список використаних джерел:

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. URL: <https://minagro.gov.ua>
2. Держпродспоживслужба. Інформація про експортний контроль. URL: <https://consumer.gov.ua>

- 3.** Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти:
Закон України від 18.05.2017 №2042-VIII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19>
- 4.** Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів:
Закон України від від 23.12.1997 № 771/97-ВР URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Юридичний факультет
Кафедра цивільного та господарського права

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРИВАТНОПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 127 річниці заснування Національного університету біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, 15 травня 2025 р.)

Київ 2025

За зміст та якість матеріалів відповідальними є автори публікацій.

Актуальні питання приватноправового регулювання в умовах євроінтеграції: тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 127-річниці заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ, 15 травня 2025 року.) / За заг. ред. проф. О.Ю. Піддубного. Київ, 2025. 234 с.

У збірнику розміщено тексти наукових доповідей, присвячених дослідженню актуальних питань у сфері приватного права в Україні та перспектив його розвитку і вдосконалення в контексті євроінтеграції.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів та здобувачів наукового ступеню, а також суддів, адвокатів та практикуючих юристів, спеціалістів у сфері приватного права.